

TAPIO KOSKIAHO:

PUOLUEIDEN NIMISTÄ JA NIIDEN NIMILYHENTEISTÄ

Minua on jo pidemmän aikaa ärsyttänyt se tavaton puoluenimien lyhennekirjavyys, joka tieteellisessä ja varsinkin sanomalehtikielessä esiintyy. Tuskin löytyy kahta tutkijaa, jotka olisivat käyttäneet samoja lyhenteitä samoista puolueista tutkimuksissaan. Alle olen koonnut esimerkkejä *pääasiasa* *POLITIIKKA-lehden* numeroissa vuosilta 1965—1968 esiintyneistä nimilyhenteistä, mikä osoittaa edellä mainitsemani kirjavyuden olemassaolon.

Esimerkkejä puoluenimien lyhenteistä:

SKDL skdl Skdl kd Kd. kd. Kom
Komm. kom

TPSL tpsl Tpsl SdOpp. skoogilaiset
simoslaiset Sos.dem.liitto

SDP sdp Sdp Sos.Dem. Sos.Dem.p.
Sd sd. Sos. SOS

(SPP spp spp.) Smp SMP smp ven-
namolaiset maaseutupuolue KHV khv

KEPU kepu KES kes Kes. KESK.
Kesk. kesk (ml MI maal.) K k. k

LKP lkp Lkp Lib LIB (kp) lib.kp

KOK KOK. Kok kok. kok Kokoo-
mus kokoomuspuolue

RKP Rkp rkp ruots. r R ruots.kp.
SFP SFP. sfp

Yllä olevat 73 kahdeksan puolueen nimilyhennettä eivät vielä kerro koko totuutta, sillä tarkasteltaessa esimerkiksi eri puolueiden sanomalehtien toisista puolueista käyttämiä lyhenteitä, niin nimilyhennemäärä kasvaa pitkään toiselle sadalle.

Puolueiden vieraskieliset nimet

Seuraavaan luetteloon on koottu Suomen Virallisen Tilaston vaalitilastoissa sekä SCANDINAVIAN POLITICAL STUDIES -julkaisuissa (1/1966 ja 2/1967) esiintyneitä puolueiden englanninkielisiä nimiversioita.

*Suomen Kansan Demokraattinen**Liitto:*

Democratic League of the People
of Finland

Finnish People's Democratic League

*Suomen Sosialidemokraattinen**Puolue:*

Social-Democratic Party of Finland
Social Democratic Party

Työväen ja Pienviljelijäin Sosiaali-
demokraattinen Liitto:

Social-Democratic Party of Finland
and Small Farmers

Social Democratic League

Suomen Maaseudun Puolue:

(Small Holders Party of Finland)
(The Finnish Farmers' Party)
The Finnish Rural Party

Keskustapuolue:

Center Party
Centre Party
(Agrarian Party)

Liberaalinen Kansanpuolue:

Liberal Party
Liberal People's Party

Kansallinen Kokoomus:

National Coalition Party
National Coalition
Conservative Party

Ruotsalainen Kansanpuolue:

Swedish People's Party in Finland
Swedish People's Party

Kun tarkastellaan esim. puolueiden ruotsin- ja saksankielisiä käännöksiä, niin voidaan yhtälailla osoittaa useita erilaisia käännöksiä saman puolueen nimestä. Niinikään puolueittemme vieraskieliset nimilyhenteet ovat miltei poikkeuksetta erilaiset eri tutkijain käyttäminä.

Ehdotus

Olen ehdottomasti sitä mieltä, että kutsuttakoon kutakin puoluetta sen omalla nimellään ja käytettäköön *ainakin tieteellisessä sekä opetuksellisessa tarkoituksessa* puolueistamme niitä nimilyhenteitä, mitä puolueemme itsestään haluavat käyttää. Niinpä ehdotankin, että POLITIIKKA-lehti kääntyisi kaikkien eduskunnassa edustettujen puolueittemme puoleen tiedustellen

(a) niitten virallisia ruotsin-, englannin-, saksan- ja ranskankielisiä nimiä sekä nimilyhenteitä;

(b) puolueittemme suomenkielisiä nimilyhenteitä sellaisenaan kuin kukin puolue haluaa itseään lyhenteenä kutsuttavan.

Maassamme on viime vuosina tapahtunut useita puolueiden nimien muutoksia. Ehkä näiltä nimeään muuttaneilta puolueilta olisi syytä kysyä myös niiden aikaisemmat suomenkieliset nimilyhenteet sekä vieraskieliset nimet ja nimilyhenteet.

LÄHTEITÄ

POLITIIKKA-lehti, vuosikerrat 1965—1968.
SCANDINAVIAN POLITICAL STUDIES, 1/
1966 ja 2/1967.

SUOMEN VIRALLISEN TILASTON edus-
kuntavaali- ja presidentin valitsijamies-
vaalitulastoja.

TÖRNUDD, Klaus: The Electoral System
of Finland, London 1968. Ks. erityisesti
s. 168—169 poliittisten puolueiden englan-
nin-, suomen- ja ruotsinkielisistä nimistä.

Toimituksen kommentti

Toimitusta ei ärsytä sanomalehtien
puoluenimien lyhennekirjavyys. Leh-
tien valintoihin vaikuttavat asiallisten
näkökohtien ohella tai ne kumoten
mm. typografiset syyt (esim. otsikois-
sa), arvoväritys (esim. kepu) jne.

Toimitusta ärsyttää arvoisien kirjoit-
tajien, tieteellisten ja muiden, harras-

tama kirjavyys. Toimitus on taistel-
lut sitä vastaan yhdenmukaistamalla
lyhenteitä niin paljon kuin on jaksan-
nut, ainakin vuodesta 1965 lähtien. Ai-
na tämä ei ole onnistunut, mm. siitä
syytä, että lyhenteet usein esiintyvät
jo valmiiksi puhtaaksi piirretyissä ku-
vioissa tms. Pyrkimyksenä on ollut
suosia seuraavaa sarjaa: Skdl, Skp,
Tpsl, Sdp, Smp, Kes, Lkp, Kok, Rkp.
Kokonaisten virallisten nimien käyt-
täminen on epäkäytännöllistä.

Vieraskielisiä nimityksiä käytettäes-
sä olisi pyrittävä sellaiseen ilmaisuun,
että ulkomaiset lukijat ymmärtäisivät
mistä on kysymys. Lyhenteiden käyt-
täminen ainakin ilman selityksiä lie-
nee täysin mahdotonta.

Puolueiden itsensä mielipiteen tie-
dusteleminen on varmasti hyvä idea.
Sehän tulikin jo edellä tehdyksi. Toi-
mituksen osoite on lehtemme II kan-
nessa.